

Republika Hrvatska
Općinski sud u Sisku
Trg Ljudevita Posavskog 5
Sisak

Poslovni broj: P-316/2025-13

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Sisku, po sucu toga suda Andrei Vasiljević, u pravnoj stvari tužitelja Darka Kovača, Tina Ujevića 2a, Grubišno polje, OIB 25307380013, kojeg zastupa punomoćnik Željko Stanković, odvjetnik iz Siska, protiv tuženice Zagrebačke banke d.d., Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB 92963223473, zastupane po punomoćnicima iz OD Odvjetničkog društva Porobija & Porobija, j.t.d. iz Zagreba, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon glavne rasprave održane i zaključene 27. svibnja 2026., u prisutnosti punomoćnika stranaka, temeljem članka 335. stavak 4. Zakona o parničnom postupku, 30. srpnja 2026.,

p r e s u d i o j e

I/ Nalaže se tuženiku Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB: 92963223473, Poslovnica Sisak, F.K. Frankopana 10, Sisak, da tužitelju Darko Kovač, Grubišno Polje, Tina Ujevića 2a, OIB: 25307380013 temeljem ništetnosti odredbe članka 2. Ugovora o kreditu broj 3207077080, kreditna partija 70123214 sklopljenog 21. srpnja 2006. na iznos od 3.358,86 EURA plati kamatu koja se određuje od 1. siječnja 2008. do 31. srpnja 2015. za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, za razdoblje od 1. kolovoza 2015. do 30. rujna 2015. sa zakonskom zateznom kamatom koja se određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena računajući iste:

- na iznos od 28,07 EUR počev od 01.11.2007. do 30. rujna 2015.
- na iznos od 28,16 EUR počev od 01.12.2007. do 30. rujna 2015.
- na iznos od 28,03 EUR počev od 01.01.2008. do 30. rujna 2015.
- na iznos od 28,33 EUR počev od 01.02.2008. do 30. rujna 2015.
- na iznos od 53,66 EUR počev od 01.03.2008. do 30. rujna 2015.
- na iznos od 54,06 EUR počev od 01.04.2008. do 30. rujna 2015.
- na iznos od 52,16 EUR počev od 01.05.2008. do 30. rujna 2015.
- na iznos od 51,32 EUR počev od 01.06.2008. do 30. rujna 2015.
- na iznos od 51,69 EUR počev od 01.07.2008. do 30. rujna 2015.
- na iznos od 50,25 EUR počev od 01.08.2008. do 30. rujna 2015.

- na iznos od 50,09 EUR počev od 01.09.2008. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 50,49 EUR počev od 01.10.2008. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 54,47 EUR počev od 01.11.2008. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 50,95 EUR počev od 01.12.2008. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 54,07 EUR počev od 01.01.2009. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 54,15 EUR počev od 01.02.2009. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 54,00 EUR počev od 01.03.2009. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 53,05 EUR počev od 01.04.2009. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 52,58 EUR počev od 01.05.2009. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 51,33 EUR počev od 01.06.2009. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 50,19 EUR počev od 01.07.2009. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 71,10 EUR počev od 01.08.2009. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 71,32 EUR počev od 01.09.2009. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 70,32 EUR počev od 01.10.2009. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 69,34 EUR počev od 01.11.2009. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 69,74 EUR počev od 01.12.2009. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 70,06 EUR počev od 01.01.2010. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 70,41 EUR počev od 01.02.2010. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 69,56 EUR počev od 01.03.2010. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 70,51 EUR počev od 01.04.2010. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 69,49 EUR počev od 01.05.2010. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 69,62 EUR počev od 01.06.2010. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 73,27 EUR počev od 01.07.2010. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 71,62 EUR počev od 01.08.2010. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 74,53 EUR počev od 01.09.2010. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 71,92 EUR počev od 01.10.2010. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 69,80 EUR počev od 01.11.2010. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 45,07 EUR počev od 01.12.2010. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 46,17 EUR počev od 01.01.2011. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 44,53 EUR počev od 01.02.2011. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 44,20 EUR počev od 01.03.2011. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 42,91 EUR počev od 01.04.2011. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 42,65 EUR počev od 01.05.2011. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 44,80 EUR počev od 01.06.2011. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 44,63 EUR počev od 01.07.2011. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 37,86 EUR počev od 01.08.2011. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 36,55 EUR počev od 01.09.2011. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 34,80 EUR počev od 01.10.2011. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 34,31 EUR počev od 01.11.2011. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 33,71 EUR počev od 01.12.2011. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 33,69 EUR počev od 01.01.2012. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 33,70 EUR počev od 01.02.2012. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 33,24 EUR počev od 01.03.2012. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 32,45 EUR počev od 01.04.2012. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 32,08 EUR počev od 01.05.2012. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 31,75 EUR počev od 01.06.2012. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 31,08 EUR počev od 01.07.2012. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 30,59 EUR počev od 01.08.2012. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 29,92 EUR počev od 01.09.2012. do 30.rujna 2015.
- na iznos od 29,12 EUR počev od 01.10.2012. do 30.rujna 2015.

- na iznos od 28,96 EUR počev od 01.11.2012. do 30.rujna 2015.
 - na iznos od 28,58 EUR počev od 01.12.2012. do 30.rujna 2015.
 - na iznos od 28,01 EUR počev od 01.01.2013. do 30.rujna 2015.
 - na iznos od 27,00 EUR počev od 01.02.2013. do 30.rujna 2015.
 - na iznos od 26,80 EUR počev od 01.03.2013. do 30.rujna 2015.
 - na iznos od 26,35 EUR počev od 01.04.2013 do 30.rujna 2015.
 - na iznos od 25,67 EUR počev od 01.05.2013. do 30.rujna 2015.
 - na iznos od 24,72 EUR počev od 01.06.2013. do 30.rujna 2015.
 - na iznos od 23,94 EUR počev od 01.07.2013. do 30.rujna 2015.
 - na iznos od 23,63 EUR počev od 01.08.2013. do 30.rujna 2015.
 - na iznos od 23,23 EUR počev od 01.09.2013. do 30.rujna 2015.
 - na iznos od 23,05 EUR počev od 01.10.2013. do 30.rujna 2015.
 - na iznos od 22,29 EUR počev od 01.11.2013. do 30.rujna 2015.
 - na iznos od 21,81 EUR počev od 01.12.2013. do 30.rujna 2015.
 - na iznos od 21,32 EUR počev od 01.01.2014. do 30.rujna 2015.
- sve u roku od 15 dana.

II/ Nalaže se tuženiku Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB: 92963223473, Poslovnica Sisak, F.K. Frankopana 10, Sisak, da tužitelju Darko Kovač, Tina Ujevića 2a, 43290 Grubišno Polje, OIB: 25307380013, temeljem ništetnosti odredbe članka 7. Ugovora o kreditu broj 3207077080, kreditna partija 70123214 sklopljenog 21. srpnja.2006. u dijelu u kojem je ugovorena otplata kredita uz korištenje valutne klauzule vezane za CHF, isplati kamate na iznos 12.651,81 EUR koja a se određuje od 1. siječnja 2008. do 31. srpnja 2015. za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, za razdoblje od 1. kolovoza 2015. do 30. rujna 2015 sa zakonskom zateznom kamatom koja se određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena računajući iste:

- na iznos od 1,24 EUR počev od 01.10.2006. do 30.rujna 2015
- na iznos od 29,52 EUR počev od 01.11.2008. do 30.rujna 2015
- na iznos od 33,20 EUR počev od 01.01.2009. do 30.rujna 2015
- na iznos od 38,24 EUR počev od 01.02.2009. do 30.rujna 2015
- na iznos od 40,78 EUR počev od 01.03.2009. do 30.rujna 2015
- na iznos od 34,75 EUR počev od 01.04.2009. do 30.rujna 2015
- na iznos od 33,88 EUR počev od 01.05.2009. do 30.rujna 2015
- na iznos od 24,42 EUR počev od 01.06.2009. do 30.rujna 2015
- na iznos od 16,11 EUR počev od 01.07.2009. do 30.rujna 2015
- na iznos od 19,01 EUR počev od 01.08.2009. do 30.rujna 2015
- na iznos od 25,18 EUR počev od 01.09.2009. do 30.rujna 2015
- na iznos od 21,66 EUR počev od 01.10.2009. do 30.rujna 2015
- na iznos od 18,23 EUR počev od 01.11.2009. do 30.rujna 2015
- na iznos od 26,10 EUR počev od 01.12.2009. do 30.rujna 2015
- na iznos od 33,56 EUR počev od 01.01.2010. do 30.rujna 2015
- na iznos od 41,41 EUR počev od 01.02.2010. do 30.rujna 2015
- na iznos od 39,35 EUR počev od 01.03.2010. do 30.rujna 2015
- na iznos od 52,57 EUR počev od 01.04.2010. do 30.rujna 2015
- na iznos od 49,16 EUR počev od 01.05.2010. do 30.rujna 2015

- na iznos od 55,81 EUR počev od 01.06.2010. do 30.rujna 2015
- na iznos od 93,24 EUR počev od 01.07.2010. do 30.rujna 2015
- na iznos od 84,72 EUR počev od 01.08.2010. do 30.rujna 2015
- na iznos od 116,68 EUR počev od 01.09.2010. do 30.rujna 2015
- na iznos od 99,82 EUR počev od 01.10.2010. do 30.rujna 2015
- na iznos od 87,15 EUR počev od 01.11.2010. do 30.rujna 2015
- na iznos od 125,70 EUR počev od 01.12.2010. do 30.rujna 2015
- na iznos od 149,54 EUR počev od 01.01.2011. do 30.rujna 2015
- na iznos od 132,26 EUR počev od 01.02.2011. do 30.rujna 2015
- na iznos od 134,73 EUR počev od 01.03.2011. do 30.rujna 2015
- na iznos od 122,38 EUR počev od 01.04.2011. do 30.rujna 2015
- na iznos od 126,21 EUR počev od 01.05.2011 do 30.rujna 2015
- na iznos od 168,42 EUR počev od 01.06.2011. do 30.rujna 2015
- na iznos od 174,35 EUR počev od 01.07.2011. do 30.rujna 2015
- na iznos od 221,06 EUR počev od 01.08.2011. do 30.rujna 2015
- na iznos od 204,10 EUR počev od 01.09.2011. do 30.rujna 2015
- na iznos od 177,68 EUR počev od 01.10.2011. do 30.rujna 2015
- na iznos od 176,99 EUR počev od 01.11.2011. do 30.rujna 2015
- na iznos od 174,10 EUR počev od 01.12.2011. do 30.rujna 2015
- na iznos od 183,69 EUR počev od 01.01.2012. do 30.rujna 2015
- na iznos od 194,26 EUR počev od 01.02.2012. do 30.rujna 2015
- na iznos od 194,57 EUR počev od 01.03.2012. do 30.rujna 2015
- na iznos od 187,93 EUR počev od 01.04.2012. do 30.rujna 2015
- na iznos od 190,63 EUR počev od 01.05.2012. do 30.rujna 2015
- na iznos od 194,59 EUR počev od 01.06.2012. do 30.rujna 2015
- na iznos od 190,32 EUR počev od 01.07.2012 do 30.rujna 2015
- na iznos od 190,69 EUR počev od 01.08.2012 do 30.rujna 2015
- na iznos od 186,75 EUR počev od 01.09.2012. do 30.rujna 2015
- na iznos od 179,46 EUR počev od 01.10.2012. do 30.rujna 2015
- na iznos od 188,34 EUR počev od 01.11.2012. do 30.rujna 2015
- na iznos od 191,57 EUR počev od 01.12.2012. do 30.rujna 2015
- na iznos od 190,28 EUR počev od 01.01.2013. do 30.rujna 2015
- na iznos od 177,31 EUR počev od 01.02.2013. do 30.rujna 2015
- na iznos od 186,30 EUR počev od 01.03.2013. do 30.rujna 2015
- na iznos od 188,36 EUR počev od 01.04.2013. do 30.rujna 2015
- na iznos od 184,32 EUR počev od 01.05.2013 do 30.rujna 2015
- na iznos od 172,36 EUR počev od 01.06.2013. do 30.rujna 2015
- na iznos od 164,94 EUR počev od 01.07.2013. do 30.rujna 2015
- na iznos od 171,52 EUR počev od 01.08.2013. do 30.rujna 2015
- na iznos od 176,06 EUR počev od 01.09.2013. do 30.rujna 2015
- na iznos od 187,63 EUR počev od 01.10.2013. do 30.rujna 2015
- na iznos od 181,26 EUR počev od 01.11.2013. do 30.rujna 2015
- na iznos od 184,11 EUR počev od 01.12.2013 do 30.rujna 2015
- na iznos od 186,45 EUR počev od 01.01.2014. do 30.rujna 2015
- na iznos od 190,90 EUR počev od 01.02.2014. do 30.rujna 2015
- na iznos od 195,57 EUR počev od 01.03.2014. do 30.rujna 2015
- na iznos od 193,17 EUR počev od 01.04.2014. do 30.rujna 2015
- na iznos od 188,51 EUR počev od 01.05.2014 do 30.rujna 2015
- na iznos od 186,41 EUR počev od 01.06.2014. do 30.rujna 2015
- na iznos od 187,33 EUR počev od 01.07.2014. do 30.rujna 2015

- na iznos od 193,19 EUR počev od 01.08.2014. do 30.rujna 2015
- na iznos od 199,18 EUR počev od 01.09.2014. do 30.rujna 2015
- na iznos od 198,65 EUR počev od 01.10.2014. do 30.rujna 2015
- na iznos od 201,66 EUR počev od 01.11.2014. do 30.rujna 2015
- na iznos od 205,98 EUR počev od 01.12.2014. do 30.rujna 2015
- na iznos od 204,22 EUR počev od 01.01.2015. do 30.rujna 2015
- na iznos od 206,66 EUR počev od 01.02.2015. do 30.rujna 2015
- na iznos od 206,66 EUR počev od 01.03.2015. do 30.rujna 2015
- na iznos od 206,66 EUR počev od 01.04.2015. do 30.rujna 2015
- na iznos od 206,66 EUR počev od 01.05.2015. do 30.rujna 2015
- na iznos od 206,66 EUR počev od 01.06.2015. do 30.rujna 2015
- na iznos od 206,66 EUR počev od 01.07.2015. do 30.rujna 2015
- na iznos od 206,66 EUR počev od 01.08.2015. do 30.rujna 2015
- na iznos od 206,66 EUR počev od 01.09.2015. do 30.rujna 2015
- na iznos od 206,66 EUR počev od 01.10.2015. do 30.rujna 2015
- na iznos od 206,66 EUR počev od 01.11.2015. do 30.rujna 2015
- na iznos od 206,66 EUR počev od 01.12.2015. do 30.rujna 2015
- na iznos od 206,66 EUR počev od 01.01.2016. do 30.rujna 2015

sve u roku od 15 dana.

III/ Svaka strana snosi svoj trošak postupka.

Obrazloženje

1. U tužbi zaprimljenoj kod ovog suda 7. lipnja 2019. tužitelj Darko Kovač, Tina Ujevića 2a, 43290 Grubišno Polje, OIB: 25307380013 (dalje: tužitelj) navodi da je sa tuženikom Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB: 92963223473 (dalje: tuženik) 21. srpnja 2006. sklopio ugovor o namjenskom kreditu broj: 7103232814, u visini kunske protuvrijednosti iznosa od 86.300,00 CHF po srednjem tečaju HNB na dan isplate, rok otplate kredita iznosio je 10 godina uz ugovorenu kamatnu stopu od 4,40% . U razdoblju od sklapanja Ugovora tuženik je jednostranom i samovoljnom odlukom u više navrata mijenjao kamatnu stopu, a uslijed čega je došlo do promjene iznosa mjesečnih anuiteta. Presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske u Zagrebu pod poslovnim brojem PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018. pravomoćno je odlučeno o kolektivnoj tužbi Potrošač- Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača protiv banaka, a podignutoj radi zaštite kolektivnih interesa potrošača. Navedenom presudom potvrđena je presuda Trgovačkog suda u Zagrebu P-1401/12 od 4. srpnja 2013. u dijelu točke 2. izreke u kojoj je utvrđeno da je tuženik u razdoblju od 10. rujna 2003 do 31. prosinca 2008., povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita tako što u potrošačkim ugovorima o kreditima koriste nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorne odredbe promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, a koja je ništetna. Tužitelj je temeljem odredbi Ugovora o kreditu bio dužan otplaćivati iznos kredita od 86.300,00 CHF u mjesečnim anuitetima, čiju visinu određuje tuženik planom otplate. Obzirom da je utvrđeno da je navedena ugovorna odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi ništetna, otpala je osnova temeljem koje je tuženik izračunavao visinu mjesečne obveze tužitelju pa je prema tome tužitelj plaćao veći iznos anuiteta od onog koji bi plaćao da je kamatna stopa ostala u visini od 4,40% godišnje, odnosno koliko je bila početno ugovorena, te je na taj način pretplatio tuženiku iznos od 25.307,32 kuna odnosno

3.358,85 EUR. Tužitelj i tuženik su 15. siječnja 2016. sklopili Sporazum kojim je predmetni kredit konvertiran u kredit u valutnu klauzulu u EURO međutim sukladno odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske Rev-2868/18 od 12. veljače 2019. tužitelj i dalje ima pravni interes za utvrđenjem da su pojedine odredbe Ugovora o kreditu ništetne jer ništetnost nastupa po samom zakonu i nastaje od trenutka sklapanja pravnog posla. Obzirom da je navedena ugovorna odredba ništetna i nepoštena, tužitelj je tuženiku preplatio iznos od 95.325,03 kn odnosno 12.651,81 EUR. Slijedom svega navedenog, predlaže usvojiti tužbeni zahtjev uz naknadu parničnog troška.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu pobija tužbu i tužbeni zahtjev, ističući kako je tužba u cijelosti neosnovana. Tuženik prije svega ukazuje na činjenicu da je postupio sukladno Zakonu o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju, dostavio tužitelju izračun konverzije nakon čega je sklopljen Dodatak ugovoru o kreditu broj čime je provedena konverzija. Tužitelju su sklapanjem Dodatka ugovora o kreditu kojim je izvršena konverzija priznate sve uplate po osnovnom kreditu, te mu je za iznos istih umanjena ukupna masa kredita. Tuženik ističe kako je prilikom sklapanja spornog ugovora o kreditu s tužiteljem u potpunosti postupio u skladu s pozitivnim propisima, kao i načelima hrvatskog pravnog poretka i nije ni na koji način počinio povrede koje mu tužitelj pokušava imputirati navodima tužbe i to niti prilikom sklapanja ugovora, niti kasnije, pa predlaže odbiti tužbu i tužbeni zahtjev u cijelosti kao neosnovan uz nalog tužitelju da tuženiku nadoknadi troškove parničnog postupka. Završno ističe i prigovor zastare potraživanja.

3. U tijeku postupka sud je proveo dokaze uvidom u ugovor o namjenskom kreditu (stranica 15-23 spisa), otplatni plan (stranica 24-32 spisa), informativni sažetak konverzije i otplatni plan (stranica 46-63 spisa), provedeno je vještačenje po stalnom sudskom vještaku Vlatku Panjkoviću.

4. Tijekom ovog postupka sud je donio prvostupanjsku odluku kojom je u cijelosti usvojen tužbeni zahtjev. Odlukom Višeg suda navedena presuda je potvrđena u odnosu na dio tužbenog zahtjeva i to točke 1. i 3. kojim su utvrđene ništetnim odredbe ugovora o kreditu, dok je presuda ukinuta u odnosu na isplatu utuženih razlika. Sukladno navedenom, sud je cijenio dokaze u pogledu ukinutog dijela odluke u pogledu preostalog dijela tužbenog zahtjeva.

5. Odluka o visini postavljenog tužbenog zahtjeva u konkretnom slučaju ovisila o stručnom financijsko-knjigovodstvenom znanju predmetne materije, sud je temeljem dokaznog prijedloga tužiteljice odredio provođenje financijskog vještačenja po stalnom sudskom vještaku Vlatku Panjkoviću, dipl.oec. Vještak u svom nalazu i mišljenju navodi da je iz dokumentacije razvidno kako je tuženik tijekom otplate kredita jednostrano mijenjao nominalne kamatne stope i to na način da je:

- od 1. listopada 2007. iznosila 5,05%,
- od 1. veljače 2008. iznosila 5,70%,
- od 1. srpnja 2009. 6,30%,
- od 1. studenog 2010. 5,50 %,
- od 1.srpnja 2011. 5,25% .

Posljedica promjena kamatnih stopa je nastala razlika u iznosu od 25.307,32 kn, a koja je prikazana na stranicama 4-6 nalaza te iznosi 33.633,75 kn, a iznosi razlike koje je tužitelj stvarno plaćao po osnovi valutne klauzule i iznosa koje bi plaćao da je anuitete plaćao po tečaju CHF na dan korištenja kredita je 95.325,03 kn. Navedeni izračun je prikazan i u priloženim tablicama uz nalaz i mišljenje. Stranke nisu imale prigovor na matematički izračun, već prigovore pravne naravi.

6. Nalazu i mišljenju sudskog vještaka Vlatka Panjkovića sud je priklonio vjeru u cijelosti, nalazeći kako isti na jasan, stručan, logičan, razumljiv i nedvosmislen način

upućuje na utvrđenja, no uzeo ga je u obzir sukladno zauzetom stavu o osnovu tužbenog zahtjeva.

7. U postupku je utvrđeno, te između stranaka nije sporno, da su tužitelj kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor, sklopili 21. srpnja 2006. Ugovor o namjenskom kreditu kojim je banka tužitelju stavila na raspolaganje novčani iznos u kunama koji odgovara protuvrijednosti 86.300,00 CHF po srednjem tečaju HNB za CHF. Nije sporno da je u ugovoru ugovorena promjenjiva kamatna stopa.

8. Stranke su predmetni ugovor o kreditu sklopile 21. srpnja 2006., što znači da se kao materijalno pravni propisi primjenjuju odredbe Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj: 96/03, dalje: ZZP), a koje pojam nepoštene ugovorne odredbe, okolnosti koje se uzimaju u obzir prilikom ocjene ugovora, nedopuštenosti ocjene pojedinih odredaba ugovora te posljedice nepoštenosti ugovorne odredbe, uređuju u osnovi jednako kao i kasnije odredbe Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 79/07., 125/07., 75/09., 79/09., 89/09., 133/09., 78/12. i 56/13;) odnosno sada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj: 41/2014., 110/2015. i 14/2019), odnosno Zakon o zaštiti potrošača 8 "Narodne novine broj 9/2022, 59/2023, 59/2026).

9. Člankom 86. ZZP/03 određeno je da dvojbene i nerazumljive ugovorne odredbe se tumače u smislu koji je povoljniji za potrošača.

10. Kako je iz Ugovora o kreditu utvrđeno da banka odobrava korisniku kredita (tužitelju), potrošački kredit, stav je suda da je teret dokaza na tuženiku da tužitelj nije potrošač i da se ne radi o potrošačkom kreditu.

11. Iz same tužbe, a u istinitost koje ovaj sud nije imao razloga sumnjati (između ostalog jer je isti i u skladu s drugim provedenim dokazima- Ugovorom o kreditu), sud je utvrdio da je upravo tužitelj, potrošač, a u smislu čl. 3. toč. 1. ZZP/03, budući da su isti u konkretnom slučaju u pravni odnos sa tuženikom (a koji je nedvojbeno trgovac u smislu čl. 3. toč. 2. ZZP budući da je upravo kao bankarska institucija nudio kredite a što u konačnici predstavlja jednu od njegovih osnovnih djelatnosti) sklopio potrošački ugovor.

12. Odredbom čl. 81. st. 1. i 2. ZZP-a propisano je da ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a st. 2. istog čl. da se smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. St. 3. istog čl. propisano je da činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca, a st. 4. je propisano da ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati.

13. Nadalje, uvidom u eSpis Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/2017 te s njime povezanog eSpisa Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 te presudu Trgovačkog suda u Zagrebu suda od 4. srpnja 2013. poslovni broj P-1401/12 (P-1401/12-102 a kako to proizlazi iz e-spisa) utvrđeno je da se u istom predmetu vodio postupak a povodom podnesene tužbe dana 4. travnja 2012. tužitelja Potrošač, Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača, a protiv banaka, a radi zaštite kolektivnih interesa potrošača. Uvidom u presudu Trgovačkog suda u Zagrebu

poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013., a koja je u tom dijelu potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. i presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske Rev 2221/2018-11 od 3. rujna 2019. utvrđeno je da je istom presudom, između ostalog, utvrđeno da su banke u razdoblju od 1. travnja 2005. do 31. prosinca 2008., povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepošteno ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa su time tuženici postupali suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 96/13) i to člancima 81., 82. i 90., a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj: 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09 i 133/09) i to člancima 96. i 97. te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

14. Kolektivni interes potrošača (sadašnjih i budućih), prema navedenoj presudi, temelji se na tome da određeni trgovci u svojim standardnim ugovorima ne koriste određene odredbe koje su nepošteno po kriterijima iz Zakona o zaštiti potrošača i da njihova poslovna praksa ne bude po kriterijima iz Zakona o zaštiti potrošača nepoštena. Iz izreke navedene presude, vidljivo je da se takvo utvrđenje odnosi na ugovore o potrošačkom kreditiranju (što predmetni ugovor je).

15. U odnosu na nepošteno ugovorne odredbe valja reći da je riječ o ugovornim odredbama koje su unaprijed sastavljene za veći broj ugovora i kojima prodavatelj robe ili pružatelj usluga predlaže potrošaču kao drugoj ugovornoj strani uvjete bilo u obliku tzv. Općih uvjeta ili formaliziranog tipskog ugovora na čije sadržaje potrošači najčešće ne mogu utjecati. Osim toga, bitan element koji dovodi do narušavanja ravnopravnosti stranaka predstavlja i sam stupanj informiranosti odnosno obaviještenosti potrošača o uvjetima i sastojcima ugovornog odnosa. Isto proizlazi i niza odluka poput npr. presude suda C-92/11 RWE Vertrieb od 21. ožujka 2013, ECLI:EU:C:2013:180, par. 44; zatim presude C-154-15, C-307/15 i C-308/15 Gutiérrez Naranjo i dr., od 21. prosinca 2016, ECLI:EU:C:2016:980, par. 50 kao i presude suda C-186/16 Andrić i drugi od 20. rujna 2017., ECLI:EU:C:2017:703., par.48, u kojima sud izražava: „...ustaljena je sudska praksa Suda da je informiranje prije sklapanja ugovora o ugovornim uvjetima i posljedicama sklapanja o temeljne važnosti za potrošača. On osobito na osnovi te informacije donosi odluku o tome želi li biti obavezan uvjetima koje su prethodno sastavili prodavatelj robe ili pružatelj usluga...“

16. Stoga razloga je i postupanje tuženika, po pitanju valutne klauzule i kamatne stope, unutar kolektivne tužbe i njezinog puta zaštite, riješeno na način da je utvrđeno kako tuženik nije na transparentan način informirao potrošače o riziku vezanim za švicarski franak, a koji je bio neusporedivo veći u odnosu na takav isti rizik u valutnoj klauzuli vezanoj za euro. Iz navedenih odluka proizlaze utvrđenja prema kojima odredbe kojima se ugovorna glavnica veže za CHF već samim ugovaranjem proizvodi neravnotežu između stranaka na teret potrošača, obzirom da tuženik kao banka prihvaća samo opći rizik valutne klauzule, dok potrošač prihvaća i taj rizik kao i dodatni rizik specifičan za CHF kao valutu utočišta, a ugovorima potrošačima nije dana mogućnost koja bi kompenzirala takve rizike.

17. U smislu čl. 83. ZPP-a/03 je propisano da prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena, uzimat će se u obzir narav robe ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor. Čl. 84. ZPP-a/03 je propisano da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Odredbom čl. 87. st. 1. ZPP-a/03 je propisano kako je nepoštena ugovorna odredba ništeta. Čl. 3. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/2021, 114/2022, 156/2022, 145/2023, 155/2023; dalje: ZOO) propisano je kako su sudionici u obveznom odnosu ravnopravni. U smislu čl. 4. ZOO-a propisano je kako u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici su dužni pridržavati se načela savjesnosti i poštenja. Čl. 6. ZOO-a propisana je zabrana ostvarivanja prava iz obveznog odnosa suprotno svrsi zbog koje je ono propisom ustanovljeno ili priznato. Nastavno je čl. 7. st. 1. ZOO-a propisano da sudionici pri sklapanju naplatnih pravnih poslova polaze od načela jednake vrijednosti uzajamnih činidaba, dok je čl. 8. ZOO-a propisano da se svatko dužan suzdržati od postupaka kojim se može drugome prouzročiti šteta. Odredbom čl. 10. st. 2. ZOO-a je propisano da je sudionik u obveznom odnosu dužan u ispunjavanju obveze iz svoje profesionalne djelatnosti postupati s povećanom pažnjom, prema pravilima struke i običajima (pažnja dobrog stručnjaka). U smislu čl. 322. ZOO-a određeno je da je ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva ništetan, osim ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu pravnu posljedicu ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo.

18. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu br. P-1401/12 od 4. srpnja 2013. a koja je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske br. PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018., utvrđena je ništetnost takvih odredaba ugovora o potrošačkom kreditu (konkretno odredbe ugovora vezanog za valutnu klauzulu vezanu za CHF i kamatnu stopu), a nastavno takvo utvrđenje, temeljem odredbe čl. 502.c ZPP obvezuju ovaj sud, jer se u ovom predmetu radi o individualnom sporu kojeg je pojedinačni potrošač, ovdje tužitelj, pokrenuo protiv ovdje tuženika a upravo vezano za ugovorne odredbe (kao sadržajno tako i vremenski) o kojima je raspravljao i odluku donio Trgovački sud u Zagrebu u predmetu broj P-1401/12.

19. Ovdje sud ističe da je tijekom postupka tuženik istakao prigovor zastare potraživanja tužitelja. No, razmatrajući isti prigovor sud je utvrdio da takav prigovor nije osnovan. Naime, Udruga Potrošač – Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača, Zagreb, je 4. travnja 2012. pokrenula pred Trgovačkim sudom u Zagrebu parnični postupak radi zaštite kolektivnih interesa potrošača, upravo radi utvrđenja nepoštenosti ugovornih odredaba, između ostalog. Navedena tužba je pokrenuta u smislu čl. 502.a ZPP-a, te se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a st. 1. ZPP-a, te će Sud u tom slučaju biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati. Dakle, iako tužitelj osobno nije podnosio tužbu radi zaštite kolektivnih interesa (niti je isto bio ovlašten podnijeti temeljem čl. 502. a. st. 1. ZPP-a), takva kolektivna tužba u svojoj suštini predstavlja postupanje koje je izravno i uzročno povezano sa činjeničnim utvrđenjima iz ovoga postupka. U tom smislu je i interes tužitelja jedan od brojnih interesa, koji zajedno čine kolektivni interes, a radi čije zaštite je pokrenuta kolektivna tužba. To znači da se podnošenjem kolektivne tužbe prekida zastara temeljem čl. 241. ZOO. U konkretnom slučaju najstariji mjesečni iznos koji tužitelj svojom tužbom potražuje je dospio 31. kolovoza

2007., slijedom čega je podnošenjem kolektivne tužbe dana 4. travnja 2012., a obzirom na petogodišnji rok zastare koji se u konkretnom slučaju ima primijeniti (čl. 225. u svezi čl. 215. ZOO) prekinuta zastara i za najstarije potraživanje tužitelja. Nakon takvog prekida zastare, zastara predmetnog potraživanja počinje iznova teći (čl. 245. st. 1. ZOO) pravomoćnošću odluke Trgovačkog suda u Zagrebu od 4. travnja 2012. odnosno 14. lipnja 2018. donošenjem presude Visokog trgovačkog suda br. PŽ-6632/2017-10 (pa tako i VSRH broj Rev-2245/17-2 od 20. ožujka 2018.).

26. Obzirom da je predmetna tužba podnesena 7. lipnja 2019., a kojom je iznova prekinut tijek zastare spornog potraživanja, jasno je da potraživanje tužitelja niti dijelom nije u zastari, kako u odnosu na glavno potraživanje tako i na sporedna.

20. Između stranaka je nesporno da su 15. siječnja 2016. sklopile Sporazum temeljem zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ broj 102/15; dalje ZID ZPK/15).

21. Pitanjem valjanosti sporazuma o konverziji sklopljenog temeljem ZID ZPK/15, bavio se i Vrhovni sud u predmetu Gos 1/2019 u kojem je doneseno rješenje 4. ožujka 2020. U tom predmetu na naznačeno pravno pitanje: „Je li sporazum o konverziji sklopljen na osnovi ZID ZPK/15, nepostojeći ili ništetan u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli“, te je odgovoreno da sporazum o konverziji sklopljen na osnovi ZID ZPK/15, ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. Pritom je VS RH ocijenio da je ZID ZPK/15 poseban zakon (lex specialis) u odnosu na opća pravila koja uređuju matično područje obveznog prava, odnosno Zakon o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18 - dalje: ZOO) slijedom čega ne mogu opća pravila ZOO o ništetnosti ili izostajanju pravnih učinaka u dijelu u kojem su u eventualnoj koliziji s režimom ZID ZPK/15 o konverziji dovesti do ništetnosti ili nepostojanja sporazuma o konverziji.

22. Zaštita ekonomskih interesa potrošača, koja uključuje i zaštitu od nepoštenih ugovornih odredbi, nužno povezana s unutarnjim tržištem i kao njegov dio upotpunjuje ostvarivanje tržišnih sloboda. Tržišna sloboda je, u skladu s odredbom članka 49. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 5/14 - dalje: Ustav), temelj gospodarskog ustroja Republike Hrvatske i izvire, među ostalim, iz koncepta socijalne države (članak 1. Ustava), koji obvezuje državnu i javnu vlast da utječu na tržišnu funkciju, odnosno da se miješaju u nju kako bi se osiguralo ostvarenje temeljnih socijalnih prava, ostvarila socijalna sigurnost i izjednačile ili umanjile ekstremne socijalne razlike (tako i Ustavni sud RH, odluka broj U-I-1694/2017 od 2. svibnja 2018.). U kontekstu zaštite potrošača u vezi s pravom na povrat neosnovano isplaćenih iznosa na temelju nepoštene ugovorne odredbe, nacionalni propisi upravo imaju zadatak potrošačima pružiti visoki stupanj zaštite od nepoštenih ugovornih odredbi, ali uz osiguranje urednog funkcioniranja tržišta i tržišnih sloboda. U tom smislu ZID ZPK/15 upravo i donesen nakon što je ocijenjeno da je u području potrošačkog kreditiranja došlo do znatne neravnoteže u odnosima između korisnika kredita kao potrošača i banaka kao kreditora (trgovca) u odnosu na ugovore o kreditu sklopljene posebno u razdoblju od 2004. do 2008. koji su denominirani u kunama s valutnom klauzulom u CHF, i to stoga što je na domaćem tržištu s vremenom izrazito jačao tečaj CHF, rasle su ugovorene promjenjive kamatne stope što je potrošače, u ispunjavanju kreditnih obveza, dovelo u izrazito težak položaj. Stoga je ZID ZPK/15 imao za cilj otkloniti nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i osigurati otplatu kreditnih zaduženja u iznosu i pod uvjetima koji potrošače kao dužnike ne dovode u neravnopравan i

dužnički ovisan položaj u odnosu na kreditora kao vjerovnika, vodeći se načelom kojim se osigurava ravnopravan, a nikako povoljniji položaj u odnosu na dužnike koji su ugovorili zaštitni mehanizam u valuti EUR. Taj zakon u tom smislu predstavlja snažnu, izvanrednu, jednokratnu, retroaktivnu i vremenski ograničenu zakonodavnu intervenciju u području potrošačkog kreditiranja.

23. Problem kredita vezanih za CHF nije svojstven samo Republici Hrvatskoj, već se pojavio i u drugim državama srednje i jugoistočne Europe, radi čega su zakonodavci i u tim zemljama posegnuli za zakonskim rješavanjem problema, a ta rješenja se razlikuju od države do države jer nema jedinstvenog pristupa rješavanju istog problema u državama članicama Europske unije (tako je do zakonskih intervencija unutar EU došlo u Mađarskoj i Poljskoj, ali na sadržajno drugačiji način nego u RH).

24. Potonju je okolnost, među ostalim, imao na umu i domaći Ustavni sud u postupku ocjenjivanja suglasnosti s Ustavom RH ZID ZPK/15 (U-I/3685/2015) u kojem je odlukom od 4. travnja 2017. ocijenio spomenuti Zakon usklađenim s Ustavom Republike Hrvatske i nije prihvatio prijedlog većeg broja predlagatelja fizičkih osoba te osam kreditnih institucija za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti Zakona s Ustavom. Ocjenjujući u opisanim okolnostima da ZID ZPK/15 zadovoljava kriterije formalne i materijalne ustavnosti, Ustavni je sud posebno naglasio da ZID ZPK/15 ima legitiman cilj jer se njime povećava socijalna zaštita, sprječava se nastavljanje nepoštenih poslovnih prakse kreditnih institucija i produbljivanja dužničke krize, pri čemu je predmetna mjera u vidu konverzije ocijenjena razmjernom legitimnom cilju koji se želio postići zato što su propisane mjere bile prikladne i nužne, a nije postojala druga manje tegobna ili ograničavajuća mjera, s jedne strane, dok, s druge, njome nije nametnut ni prekomjeran teret kreditnim institucijama kao adresatima.

25. Neovisno o tome što se Direktiva 93/13/EEZ u konkretnom slučaju ne primjenjuje (tako i Rev-2245/2017-2 od 20. ožujka 2018.), a zbog potrebe tumačenja nacionalnog prava u duhu prava EU, valja primijetiti da Direktiva ni inače ne sadrži posebne odredbe koje bi se odnosile na zaštitu potrošača pri ostvarivanju prava na povrat neosnovano isplaćenih iznosa na temelju nepoštenih ugovorne odredbe, već se restitucijski zahtjevi, dakle, zahtjevi za povrat neosnovano plaćenih iznosa, ostvaruju isključivo na temelju nacionalnog prava, odnosno prema nacionalnom materijalnom i procesnom pravu sukladno načelu procesne autonomije. Pritom dostignuti standardi zaštite prava potrošača zbog nepoštenosti ugovornih odredbi u praksi europskih sudova zahtijevaju ostvarenje mogućnosti uspostavljanja stvarne ravnoteže u pravima i obvezama potrošača, s jedne, i trgovca, s druge strane.

26. Relevantne odredbe ZID ZPK/15, kojima je uređeno načelo konverzije i način izračuna konverzije kredita glase:

„Članak 19.b

Konverzija kredita denominiranog u CHF u kredit denominiran u EUR i kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR podrazumijeva konverziju kredita radi promjene valute, odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i provodi se na način da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR.

Članak 19.c

(1) Konverzija kredita podrazumijeva konverziju radi promjene valute odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i izračunava se na način da se:

1. na iznos početno odobrene glavnice kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF izračuna iznos glavnice kredita denominiranog u EUR i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u EUR, po tečaju primjenjivom na datum isplate kredita, a koji tečaj je jednak tečaju one vrste koji je vjerovnik na taj datum primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR, pri čemu se iznosom početno odobrene glavnice smatra iznos koji je zadužen u poslovnim knjigama vjerovnika, a koji iznos može biti veći od isplaćenog iznosa zbog tečajne razlike zbog kupoprodaje deviza prilikom isplate kredita,
2. umjesto početno ugovorene kamatne stope kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF primijeni kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi (po iznosu, vrsti i razdoblju promjene) koju je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu, uvažavajući smanjenja kamatnih stopa, tečaj ili uvjete odobrene određenim istovrsnim skupinama potrošača temeljem dobi, namjene kredita, iste vrste i trajanja u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF,
3. početno utvrđen otplatni plan kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF uključujući sve njegove izmjene, na temelju kojeg su izračunati obroci odnosno anuiteti u CHF i u kunama s valutnom klauzulom u CHF, zamijeni novim otplatnim planom izračunatim u skladu s točkama 1. i 2. ovoga stavka, i na temelju kojeg se izračunavaju novi obroci odnosno anuiteti u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR, uzimajući u obzir sve izmjene ugovornih uvjeta koji se odnose na iznos, namjenu i rokove dospijeca glavnice te iznos, vrstu i razdoblje promjene kamatnih stopa i ostale promjene koje su tijekom trajanja ugovora o kreditu uvjetovale izmjenu početno utvrđenog otplatnog plana i obroka odnosno anuiteta,
4. iznosi uplaćeni radi namirenja početno utvrđenih obroka odnosno anuiteta u CHF i kunama s valutnom klauzulom u CHF (osim uplata na ime naplaćenih zateznih kamata, naknada i troškova koji se ne uzimaju u obzir za potrebe izračuna konverzije) pretvore u EUR i u valutnu klauzulu u EUR po tečaju primjenjivom na datum uplate, a koji tečaj je jednak tečaju one vrste koji je vjerovnik na taj datum primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Takvi iznosi pretvoreni u EUR i valutnu klauzulu u EUR predstavljaju osnovu za namirenje obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR utvrđenih po novom otplatnom planu u EUR i valutnoj klauzuli u EUR iz točke 3. ovoga stavka, pri čemu se poštuje redoslijed namirenja dospjelih obveza sukladno općim uvjetima vjerovnika, ali ne obračunavaju zatezne kamate,
5. ukupni uplaćeni iznos utvrđen u EUR i valutnoj klauzuli u EUR na način iz točke 4. ovoga stavka veći od ukupnog iznosa obroka ili anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR utvrđenih na način iz točke 3. ovoga stavka smatra preplatom koja se:
 - ako iznos preplate ne prelazi ukupni zbroj obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR, preostalih na dan 30. rujna 2015. prema otplatnom planu iz točke 3. ovoga stavka, koristi za namirenje budućih obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR koji će dospjeti na način da se sukcesivno kod plaćanja budućeg obroka odnosno anuiteta koji će dospjeti iznos do najviše 50% dospjelog obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR namiri preplatom, sve dok se preplata u potpunosti ne iskoristi, pri čemu ako iznos preplate prelazi više od 50% ukupnog zbroja obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR, preostalih na dan 30. rujna 2015. prema otplatnom planu iz točke 3. ovoga stavka, vjerovnik i

potrošač sporazumom definiraju način iskorištavanja iznosa preplate iznad 50% ukupnog zbroja obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR, - ako iznos preplate prelazi ukupni zbroj obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR preostalih na dan 30. rujna 2015. prema otplatnom planu iz točke 3. ovoga stavka, vraća potrošaču od strane vjerovnika u roku od 60 dana od datuma prihvata konverzije od strane potrošača.“.

27. Iz navedenih odredbi proizlazi da je cilj ZID ZPK/15 bio korisnike kredita koji su ugovor sklopili uz valutnu klauzulu u CHF dovesti u isti položaj kao da su ugovor o kreditu sklopili uz valutnu klauzulu u EUR.

28. Sudionici u prometu slobodno uređuju obvezne odnose, a ne mogu ih uređivati suprotno Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima i moralu društva (članak 2. ZOO).

29. Iz navedenih odredbi ZID ZPK/15 i dodatka ugovoru sklopljenog sukladno tim odredbama, proizlazi da vjerovnik i dužnik, upravo polazeći od ništetnosti ugovornih odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi, dodatkom ugovoru uređuju svoje odnose u pogledu valute obveze i kamatne stope za cijelo razdoblje od sklapanja kredita pa nadalje (na način da se korisnik kredita dovodi u isti položaj kao da je ugovor o kreditu sklopio uz valutnu klauzulu u EUR), time da se razlika između uplaćenih iznosa i obveze koju bi potrošač imao da je sklopio ugovor s valutnom klauzulom u EUR računa kao preplata, s kojom se, ovisno o okolnostima slučaja, postupa sukladno odredbi članka 19.c stavka 5. ZIZ ZPK/15.

30. Tijekom postupka između stranaka nije bilo sporno da je dodatak ugovoru o kreditu sklopljen sukladno odredbama ZID ZPK/15 koji je izričito i detaljno propisivao način konverzije i koji u tom dijelu predstavlja prisilan propis. U takvoj situaciji odredbe glave II. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 41/14, 110/15 i 14/19 - dalje: ZZP), koje uređuju pitanje nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima, ne primjenjuju se na ugovorne odredbe kojima se u ugovor unose zakonske odredbe prisilne prirode odnosno kojima se u ugovor unose odredbe i načela konvencija koje obvezuju Republiku Hrvatsku, jer to priječi odredba članka 49. stavka 5. ZZP. Tako se u konkretnom slučaju ne primjenjuje ni odredba stavka 1. članka 49. ZZP prema kojoj se nepoštenom smatra ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

31. Slijedom iznesenog, polazeći od činjenice da je dodatak ugovoru o kreditu sklopljen na temelju (prisilnog) propisa koji je uspješno prošao test ocjenjivanja ustavnosti u ustavnosudskom postupku, valja zaključiti da njegove odredbe obvezuju stranke jer nemaju elemenata koji bi im davali obilježje nepoštenosti i imali za posljedicu njihovu ništetnost. Sklapanjem dodatka ugovoru o kreditu na temelju odredbi ZID ZPK/15, kojim su stranke iznova, i to počevši od dana sklapanja ugovora o kreditu, uredile svoje odnose u pogledu valute obveze i promjenjivosti kamatne stope, stranke su se prešutno odrekle svojih tražbina koje bi im pripadale po osnovi ništetnosti ugovornih odredbi, i to u opsegu obračuna izvršenog u smislu odredbe članka 19.c ZID ZPK/15. To stoga što zamjena nepoštenih ugovornih odredaba dispozitivnim zakonskim odredbama uspostavlja stvarnu ravnotežu u pravima i obvezama kako tužitelja kao potrošača, tako i tuženika (banke) kao trgovca.

32. Pri ovakvoj ocjeni sud ima na umu ustaljeno stajalište Suda EU prema kojem se u odnosu na poduzetnike poput banaka u istim ili srodnim pravnim odnosima kao predmetnom, potrošač nalazi u slabijem položaju (tako i u odluci broj C-26/13 od 30. travnja 2014.), kao i da je ZID ZPK/15 imao primarni cilj zaštitu potrošača CHF kredita kao slabije ugovorne strane, a ostvarenje tog cilja imalo je veći značaj od pravne

sigurnosti druge strane (tako i Ustavni sud, U-I/3685/2015 od 4. travnja 2017., točka 30.). Međutim, ZID ZPK/15 je u odredbama članaka 19.d. i 19.e propisao detaljnu, jasnu i transparentnu proceduru koja je prethodila zaključenju ugovora o konverziji, kao i sadržaj tog ugovora, pa je tužitelj kao potrošač bio u prilici još i prije sklapanja ugovora o konverziji proučiti njegove odredbe. Štoviše, još prije donošenja ZID ZPK/15, Vlada Republike Hrvatske je u obrazloženju Konačnog prijedloga tog Zakona (P.Z./899 od 10. rujna 2015.) istakla, među ostalim, da ZID ZPK/15 predstavlja izvanrednu i jednokratnu zakonodavnu intervenciju koja je temelj za „trajno rješenje problema u CHF.“.

33. Tako je ZID ZPK/15 u članku 19.d prilično strogim pravilima nametnuo tuženiku kao vjerovniku i trgovcu, brojne obveze prije dostave ponude sklapanja ugovora o konverziji potrošaču, i to: za potrebe provjere izračuna konverzije, izraditi kalkulator na temelju kojeg je izračunata konverzija, koji uključuje detaljan pregled svih elemenata izračuna, i učiniti ga dostupnim svakom pojedinom potrošaču preko svojih mrežnih stranica kojem će potrošač pristupiti preko svog osobnog identifikacijskog broja, zatim omogućiti potrošaču pristup povijesnom pregledu: općih kretanja kreditiranja, odluka o kamatnim stopama, dnevnih tečajeva primjenjivih na kredite denominirane u CHF i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u CHF te na kredite denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR koje je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u CHF i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u CHF te na kredite denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Ujedno je tuženik kao vjerovnik i trgovac imao obvezu i prije objave spomenutog kalkulatora na mrežnoj stranici pribaviti mišljenje ovlaštenog revizora ili sudskog vještaka da je kalkulator izvršen u skladu s načinom izračuna propisanim člankom 19.c ZID ZPK/15 te takvo mišljenje objaviti na svojim mrežnim stranicama u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ZID ZPK/15.

34. Pored ovih obveza, vjerovniku je, u skladu s odredbom članka 19.e ZID ZPK/15, također nametnuta i obveza dostave izračuna konverzije kredita u roku od 45 dana od stupanja na snagu Zakona zajedno s prijedlogom novog ili izmijenjenog ugovora o kreditu, kao i pregleda stanja svih pojedinačnih vrsta tražbina, nadalje i pregled stanja svih pojedinačnih tražbina od potrošača pri čemu izračun konverzije mora sadržavati jasan pregled svih promjena i iz kojega mora biti razumljivo na koji je način utvrđen iznos preostale neotplaćene glavnice u EUR i kunama s valutnom klauzulom u EUR iz članka 19.c stavka 1. točke 7. ovoga Zakona, iznos preplate iz članka 19.c. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona ako je ona utvrđena, odnosno manje plaćeni iznos iz članka 19.c. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona ako je on utvrđen.

43. Odredba članka 19.e stavaka 5., 7., 8. i 9. propisuje obveze potrošača u slučaju prihvata konverzije (obavijestiti vjerovnika o prihvatu u roku od 30 dana), zatim u stavku 5. da učinak konverzije snosi vjerovnik na način da se u poslovnim knjigama vjerovnika konverzija iskazuje kao usklađenje tražbine zbog promjene tečajeva, odnosno rashod temeljem povrata preplate, kao i da razliku u početnoj glavnici zbog kupoprodaje deviza iz članka 19.c stavka 1. točka 1. Zakona, iznos naplaćenih zateznih kamatama, naknada i troškova iz članka 19.c. stavka 1. točka 4., iznos kamate i tečajnih razlika na ime preplate iz članka 19.c stavka 1. točka 5. Zakona snosi potrošač. Stavkom 8. članka 19.e ZID ZPK propisana je i sudbina odobrenih pogodnosti (padaju na teret potrošača), dok je u stavku 9. propisano ako potrošač prihvati izračun konverzije kredita, vjerovnik neće tražiti dodatne instrumente plaćanja, u odnosu na ugovorene, niti postavljati dodatne uvjete potrošaču kojima se bi se derogirala njegova druga prava.

35. U ovakvim okolnostima valja zaključiti da zamjena nepoštenih ugovornih odredaba zakonskim odredbama uspostavlja stvarnu ravnotežu u pravima i obvezama kako tužitelja kao potrošača, tako i tuženika (banke) kao trgovca jer, s jedne strane, omogućuje donošenje informirane odluke o sklapanju ugovora o konverziji od strane potrošača budući da je potrošač kao slabija ugovorna strana objektivno bio u mogućnosti informirano procijeniti hoće li prihvatiti ili odbiti ponudu banke za sklapanje ugovora o konverziji. Zaključenje ugovora o konverziji je ovisilo o volji potrošača jer je samo potrošaču ostavljena mogućnost izbora prihvaćanja ili neprihvaćanja konverzije (za razliku od mađarskog zakonodavnog rješenja koji tu slobodu potrošaču nije ostavio). Ovakav način uređenja zamjene nepoštenih ugovornih odredbi omogućuje i balansiranje interesa potrošača i trgovca na tržištu.

36. Učinak konverzije prema ZID ZPK djeluje ex tunc (za razliku od konverzije kredita u CHF primjerice poljskog zakonodavca koja ima učinak pro futuro) što omogućuje uspostavu činjeničnog i pravnog okvira u kojem bi se potrošač našao i bez postojanja nepoštene ugovorne odredbe. Tako stvorena mogućnost uspostave činjeničnog i pravnog okvira kakav je postojao, već sama po sebi, ima restitucijski učinak jer omogućuje vraćanje koristi koju je druga ugovorna strana (trgovac) stekla od potrošača po osnovi nepoštene ugovorne odredbe (tako i Sud EU u presudi C-308/156 Francisco Gutierrez Naranjo, točka 62.), i to u okolnostima i u proceduri koja je unaprijed poznata i unaprijed svim stranama predstavljena kao jednokratna mjera i trajno rješenje.

37. Na taj je način zaključenjem dodatka ugovoru o kreditu koji je zaključen prema pravilima posebnog propisa (ZID ZPK/15) uspostavljena ravnoteža između efektivne zaštite i zahtjeva pravne sigurnosti, kao i zaštite legitimnih očekivanja strana u ugovornom odnosu koje su postupale u dobroj vjeri u opsegu obračuna izvršenog u smislu odredbe članka 19.c u vezi s člankom 19.e ZID ZPK/15 (prema odredbi čl. 19.e ZID ZPK/15, potrošači snose: razliku u početnoj glavnici zbog kupoprodaje deviza iz članka 19.c stavka 1. točka 1. ovoga Zakona, zatim iznos naplaćenih zateznih kamata, naknada troškova iz članka 19.c stavka 1. točka 4. ovoga Zakona te iznos kamata i tečajnih razlika na ime preplate iz članka 19.c stavka 1. točka 5. ovoga Zakona). Interveniranje u takav pravni odnos na način koji to tužitelj zahtijeva u točki II. svog zahtjeva unutar opsega obračuna izvršenog prema odredbi članka 19.c u vezi s odredbom članka 19.e ZID ZPK/15 bilo bi suprotno slobodi ugovaranja i slobodi tržišnog natjecanja koja izvire iz slobode ugovaranja, a sukladno navedenom, stav je suda da tužitelju ne pripadaju iznosi razlika s osnova valutne klauzule, kako je to utvrdio vještak iz gore navedenih razloga i u tom dijelu tužbeni zahtjev je odbijen.

38. Međutim, tužitelj je tužbom zatražio i zatezne kamate pozivom na odredbu članka 1111. ZOO, i to od dana plaćanja pojedinačnih mjesečnih obroka kredita do isplate. Taj dio, kako je razvidno iz naprijed navedenih odredaba, nije obuhvaćen obračunom konverzije uređenim posebnim propisom, kao što nije uključen ni u iznose koje snose potrošači, pa je u tom dijelu opravdano intervenirati prihvaćanjem tužbenog zahtjeva na temelju općeg propisa, ZOO, na čiju primjenu upućuje odredba članka 4. ZZP, odnosno od dospijeca svakog pojedinog iznosa do 30. rujna 2015., kada nastupaju posljedice provedene konverzije.

39. Na isto upućuje i pravno shvaćanje izraženom u odluci broj Rev-586/2019-14 od 21. prosinca 2022. koje slijedi pravno shvaćanje sjednice Građanskog odjela od 13. i 20. prosinca 2022. broj Su-IV-33/2022-21, koje glasi:

„Potrošač koji je sklopio sporazum o konverziji kredita iz članka 19.c stavka 1. točke 6. Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ('Narodne novine' broj 102/15), nakon sklapanja tog sporazuma, ima pravo u skladu s općim propisom iz

članka 1111. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima ('Narodne novine' broj 35/05 - dalje: ZOO) na isplatu pripadajućih zateznih kamata na više plaćene iznose koje je potrošaču banka uračunala prilikom izračuna konverzije kredita u skladu s člankom 19.c ZID ZPK obračunatih u skladu s člankom 1115. ZOO od dana svake pojedine uplate do dana izvršene konverzije.“.

40. Dakle sukladno navedenom tužitelju na utvrđene pojedinačne iznose s osnova valutne klauzule i kamatne stope (kojih se prešutno odrekao sklapanjem konverzije) pripada zatražena zatezne kamate u smislu odredbe članka 1115. ZOO od dospijeća svakog pojedinog iznosa, što je utvrđeno iz nalaza vještaka pa do nastupanja posljedica konverzije 30. rujna 2015. te se u preostalom dijelu zateznih kamata, tužitelj odbija.

41. Odluka o parničnom trošku temelji se na članku 154. stavak 4. ZPP-a. S obzirom na to da je tužitelj uspio u sporu sa deklaratornim tužbenim zahtjevom i sporednim zahtjevima za kamatu na kondemnatorni zahtjev, dok u odnosu na glavni kondemnatoran zahtjev i dijelom na sporedne zahtjeve za kamatu nije uspio, odnosno u tim je dijelovima tuženik uspio u sporu, ocjena je ovog suda da su stranke, djelomično uspjele u parnici s približno jednakim dijelovima pa svaka treba snositi svoje troškove postupka (članak 154. stavak 4. ZPP-a).

42. Slijedom navedenoga odlučeno je kao u izreci ove odluke.

Sisak, 30. srpnja 2026.

Sudac
Andrea Vasiljević

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od petnaest (15) dana od dana objave presude. Žalba se podnosi ovom sudu u tri (3) primjeraka za sud i protivnu stranu, a o njoj odlučuje nadležni Županijski sud.

Dostaviti:

1. Tužitelju po punomoćniku Željku Stankoviću, odvjetniku iz Siska
2. Tuženiku po punomoćnicima iz Odvjetničkog društva Porobija & Porobija j.t.d., odvjetnici iz Zagreba

Broj zapisa: **9-3088b-6a937**

Kontrolni broj: **01df9-90893-a62d5**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Sisku** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.